

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет
Освітня програма	23960 Системний аналіз
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	124 Системний аналіз

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Маріупольський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23960
Назва ОП	Системний аналіз
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	124 Системний аналіз
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Глебена Мирослава Іванівна, Шмана Кирило Сергійович, Харченко Анна Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.09.2020 р. – 25.09.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://mdu.in.ua/Ucheb/lits/samootsinka/mag/vidomosti_pro_samoocinj_uvannja_op_sa_2020-2021.pdf
Програма візиту експертної групи	http://mdu.in.ua/Ucheb/lits/vizyty/programa_provedennja_akreditacijno_ji_ekspertizi_sa.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП є актуальною та затребуваною на ринку праці, єдиною в Приазовському регіоні та враховує інтереси стейкхолдерів, забезпечує гнучкий підхід до вибору дисциплін здобувачами. Залучений до викладання науково-педагогічний персонал цілком відповідає своїми науковими інтересами змісту ОП, здатний забезпечити досягнення задекларованих програмних результатів навчання та активно співпрацює з практиками та роботодавцями. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення ОП відповідає сучасним вимогам.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

У підсумку сильних сторін та позитивних практик, виявлених при проведенні акредитаційної експертизи, ЕГ констатує наступне: 1. ОП розроблена відповідно до чинного законодавства у сфері вищої освіти. Цілі програми узгоджуються з місією та стратегією ЗВО, інтереси усіх стейкхолдерів враховуються при модернізації ОП. 2. На сайті ЗВО наявний каталог дисциплін для вибору з анотаціями. Забезпечена можливість вибору дисциплін з різних ОП. 3. Правила вступу на ОП розміщені у вільному доступі на сайті, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують різні категорії потенційних здобувачів. 4. Закладом розроблено перелік нормативно-правових документів, які чітко і всебічно регулюють питання академічної доброчесності, конфліктних ситуацій, порядку вибору дисциплін, перегляду ОП з метою її вдосконалення, стимулювання професійної майстерності науково-педагогічних працівників (надалі - НПП) та ін. 5. Заклад пропагує широку академічну автономію та свободу НПП, студентоцентрикований підхід, поєднання навчання та дослідження. ЗВО має тісні та багатоманітні зв'язки з зарубіжними й вітчизняними закладами та організаціями. 6. В ЗВО функціонує кабінет практичного психолога (кабінет довіри) та юридична клініка, куди усі учасники освітнього процесу можуть звернутися анонімно. 7. Заклад сприяє активному залученню професіоналів-практиків та експертів галузі до викладання на ОП. Рівень професійної та академічної кваліфікації викладачів дозволяє забезпечити заявлені в ОП результати навчання. 8. В ЗВО наявні умови для людей з особливими освітніми потребами та здійснено сучасний ремонт гуртожитку. Матеріально-технічна база (надалі - МТЗ) постійно оновлюється. Лабораторний фонд регулярно поповнюється сучасним ліцензійним забезпеченням. В закладі постійно виконується моніторинг якості освіти та якості викладання за допомогою онлайн анкетування. 9. Заклад в повній мірі врахував пропозицій та виправив недоліки попередньої акредитаційної експертизи. 10. ЗВО здійснює моніторинг працевлаштування випускників. 11. ЗВО своєчасно здійснює інформування усіх учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб щодо провадження діяльності за ОП відкрито, прозоро та доступно через власні інформаційні ресурси. 12. Заклад має власний Навчальний портал, розроблений на базі платформи Moodle, та електронний бібліотечний репозитарій.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У підсумку слабких сторін та рекомендацій щодо удосконалення даної ОП на перспективу ЗВО потрібно: ● Привести у відповідність термінологію у нормативних документах МДУ, зокрема, замінити абрєвіатуру ЗВО, під якою заклад розуміє здобувачів вищої освіти (наприклад, в Положенні про організацію освітнього процесу - <https://cutt.ly/hfBZ2kV>). Оскільки дана абрєвіатура застосовується в нормативних документах галузі вищої освіти до скорочення поняття "заклад вищої освіти". ● Доопрацювати ОП з урахуванням прийняття нової Національної рамки кваліфікацій. ● Виправити в ОП форму атестації здобувачів-іноземців. ● Повернути в чинну редакцію ОП структурно-логічну схему. ● Посилити співпрацю з роботодавцями в напрямку реалізації елементів дуальної освіти. ● Реалізувати план залучення практиків до викладання на ОП на постійній основі. ● Продовжувати приділяти належну увагу підвищенню кваліфікації за напрямом ОП та відповідно до дисциплін, що викладають НПП. ● Автоматизувати вибір дисциплін за каталогом через особистий кабінет здобувача на сайті ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми 124 Системний аналіз були сформульованими відповідно до Стратегії розвитку на 2016-2020рр. (<https://cutt.ly/TfVNORG>) та узгоджуються з цілями освітньої діяльності Університету, які прописані у розділі 2 Статуту університету (п.2.2 <https://cutt.ly/CfVNSme>). Унікальність освітньої програми, як задекларовано у звіті самооцінювання, полягає у розвитку перспективних напрямів комп'ютерного та математичного моделювання і систем підтримки прийняття рішень процесів розробки сучасних програмних комплексів та оптимізацію і бізнес-аналіз складних систем різної природи. ОП за спеціальністю 124 Системний аналіз єдина, яка забезпечує підготовку фахівців для ринку праці в Приазовському регіоні.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання враховують пропозиції та потреби як здобувачів так і роботодавців. У ході спілкування із фокус групою студентів з'ясовано, що проводяться анкетування для визначення задоволеності здобувачів щодо якості освітнього процесу засобами Google Forms. Здобувачі засвідчили, що їхні пропозиції були враховані при модернізації ОП. Зокрема до переліку дисциплін введено наступні освітні компоненти "Академічне письмо", "Комунікативний менеджмент", а також змінено формат викладання іноземної мови саме для цієї спеціальності. У звіті самооцінювання відзначено, що модернізація ОП проводилась враховуючи надані рекомендації фахівцями Департаменту кіберполіції Національної поліції України, інформаційно-аналітичного відділу ГУ Національної Поліції Донецької обл., ТОВ «Інтегровані системи безпеки» (м. Маріуполь), ННВЦ «Квантум» (м. Маріуполь), LeoCRAFT Digital. У процесі спілкування ЕГ з представниками роботодавців, останні підтвердили свою участь у консультативних зустрічах, які носили неформальний характер, з приводу модернізації ОП. До модернізації ОП були залучені, як консультанти, представники академічної спільноти: Куценко О.С. д.т.н., професор, завідувач кафедри системного аналізу та інформаційно-аналітичних технологій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Лисенко Ю.Г. д.е.н., член-кореспондент НАН України, професор, директор навчально-наукового інституту інноваційних інформаційних технологій ВНЗ Укоопспілки «ПУЕТ», Гайдур Г.І. д.т.н., доцент, завідувач кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки Державного університету телекомунікацій, Федосова І.М. д.пед.н., професор, завідувач кафедри комп'ютерних наук ДВНЗ «ПДТУ», Неласа Г.В. к.т.н., доцент кафедри захисту інформації Національного університету «Запорізька політехніка». Гарантом програми надані позитивні рецензії на ОП від генерального директора ННВЦ «Квантум» д.т.н., професора Жукова С.В. (<https://cutt.ly/5fBEjL4>) До обговорення модернізації ОП були залучені фахівці Центру розвитку стартапів 1991 Mariupol, IT компанії з розробки інтернет-магазинів для малого і середнього бізнесу MakeBeCool. ЕГ у процесі спілкування із заявленими роботодавцями вдалось поспілкуватись із випускником ОП 2019р., який підтвердив, що він, як випускник, запропонував посилити підготовку здобувачів стосовно розвитку комунікативних навичок.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У ході вивчення ринку праці та потреб регіону виникає потреба у підготовці фахівців галузі 12 Інформаційні технології, зокрема спеціальності 124 Системний аналіз. Фахівці цієї спеціальності поєднують ґрунтовні знання інформаційних технологій з умінням здійснювати аналіз роботи підприємств. При формуванні цілей та програмних результатів ОП враховано те, що випускник програми зможе швидко адаптуватись до умов професійної діяльності. У ході спілкування з академічним персоналом та гарантом ОП експертна група з'ясувала, що викладачами на ОП враховується досвід споріднених кафедр Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету «Харківський політехнічний інститут», Придніпровської державної академії будівництва та архітектури (м. Дніпро), Національного університету «Запорізька політехніка», а саме: впровадження проєктних методів у рамках освітніх компонентів. Також при модернізації ОП проєктною групою вивчався досвід зарубіжних програм: Data Science University of Helsinki (<https://cutt.ly/gfBrk6>), Data Science University of Berlin (<https://cutt.ly/8fBrqJ7>), але на думку ЕГ специфіка цих програм не в повній мірі відповідає особливостям ОП (розвиток перспективних напрямів комп'ютерного та математичного моделювання і систем підтримки прийняття рішень процесів розробки сучасних програмних комплексів та оптимізацію і бізнес-аналіз складних систем різної природи).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 124 Системний аналіз за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відсутній. Програмні результати ОП відповідають дискрипторам 7 рівня Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня. Знання: ПР2, ПР6. Уміння/навички: ПР7, ПР8, ПР9, ПР11, ПР12, ПР13, ПР14, ПР15. Комунікація: ПР1, ПР3, ПР10. Відповідальність і автономія: ПР4, ПР5, ПР16. Враховуючи той факт, що нова

редакція ОП була затверджена 24.06.2020 р., в ній вживається термінологія попередньої Національної рамки кваліфікацій. Прийняття нової Національної рамки кваліфікацій від 26.06.2020 р. вимагає внести зміни до ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивним в контексті Критерію 1 за даною ОП відзначимо: • ОП за спеціальністю 124 Системний аналіз єдина, яка забезпечує підготовку фахівців для ринку праці в Приазовському регіоні; • цілі програми узгоджуються з місією та стратегією ЗВО; • зміст підготовки, сформульований у термінах програмних результатів навчання, відповідає дискрипторам сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає вимогам до другого (магістерського) рівня освіти; • інтереси стейкхолдерів враховуються при модернізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендації щодо удосконалення даної ОП в контексті критерію 1: • на думку ЕГ ПР1 «Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовою (англійською)», конкретизація мови може обмежувати здобувачів в контексті однієї іноземної мови; • усунути неточності, щодо рамки кваліфікацій.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони, зокрема врахування інтересів стейкхолдерів при модернізації ОП, а також рекомендації щодо удосконалення освітньої програми у контексті критерію 1, ЕГ дійшла висновку, що освітня програма «Системний аналіз» відповідає рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 90 кредитів, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо обсягу освітньо-професійної програми на другому рівні вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма є структурованою, освітні компоненти взаємопов'язані і підпорядковані певній логіці навчання та викладання, що дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст ОП відповідає заявленій предметній області. Кожен програмний результат охоплений змістом програми та забезпечується через вивчення обов'язкових компонент ОП, про що свідчить матриця відповідності. У розглядуваній ОП відповідно до розділу VII Форми атестації здобувачів вищої освіти: «Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю в установленому порядку» Згідно Порядку атестації осіб, які здобувають ступінь магістра, у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (від 17.07.2019 <https://cutt.ly/kfBuLAL>) «Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, у формі кваліфікаційного іспиту здійснюється за спеціальностями згідно з переліком спеціальностей, за якими проводиться єдиний державний кваліфікаційний іспит для здобуття ступеня магістра, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 354.» Спеціальність 124 Системний аналіз до цього переліку не входить. У ЕГ є окремі зауваження, щодо оформлення ОП: відсутня структурно логічна схема, яка дозволить наочно відобразити зв'язки освітніх компонент, без глибокого вивчення

навчальних планів. Структурно-логічна схема присутня у попередній редакції ОП (від 2018 року). За результатами фокус-груп з НПП було з'ясовано, що зміни ОП зумовлені уніфікацією всіх освітніх програм в МДУ.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Проаналізувавши навчальні плани та робочі програми дисциплін, ЕГ дійшла до висновку, що освітні компоненти ОП у цілому сформовано у відповідності до предметної області спеціальності 124 Системний аналіз. Предметною областю є: математичні методи та інформаційні технології аналізу, моделювання, прогнозування, проектування та прийняття рішень стосовно складних систем різної природи (інформаційних, економічних, фінансових, соціальних, технічних, організаційних, екологічних тощо). Зміст предметної області розкривається через вивчення ОК: «Системний аналіз та теорія прийняття рішень», «Інформаційна логістика», «Моделі розподілених баз даних», «Моделювання сховищ даних та геоінформаційних систем», «Математичне моделювання соціально-економічних систем», «Інтелектуальний аналіз даних».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг (у кредитах ЄКТС), який відводиться на дисципліни, за вибором здобувачів вищої освіти становить 24, що загалом відповідає Закону України «Про вищу освіту» (пункт 15 частини першої статті 62). Право вибору студентів за ОП регламентується Положенням про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті (<https://cutt.ly/YfBahLC>) та Положенням про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті (п.3.11 <https://cutt.ly/mfBamNt>). Окремо слід зазначити, що на думку ЕГ МДУ вживає некоректну термінологію в наведених документах, зокрема, під абревіатурою «ЗВО» заклад розуміє «здобувач вищої освіти», на протилежність тому, що дана абревіатура застосовується в нормативних документах галузі вищої освіти до скорочення поняття «заклад вищої освіти». У ході бесіди із фокус-групою студентів ЕГ з'ясувала механізм вибору дисциплін на ОП. Дисципліни вибору на другому рівні вищої освіти вводяться до індивідуального навчального плану студента починаючи з другого семестру (з циклу загальної підготовки 6-8кр., та циклу професійної підготовки 16-18кр.). Ознайомитись з переліком та змістом вибіркових дисциплін здобувачі можуть через каталог елективних дисциплін загальної (<https://cutt.ly/bfBfS5C>) та професійної (<https://cutt.ly/XfBfKrR>) підготовки. Робочі програми дисциплін знаходяться для здобувачів у вільному доступі на навчальному порталі. Дана процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає можливість вибору освітніх компонент з інших ОП. Для вивчення дисциплін вільного вибору ЗВО відводить один день у тижні.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма передбачає практичну підготовку здобувачів через науково-дослідну практику та виконання кваліфікаційної роботи. У робочому навчальному плані на 20/21 навчальний рік <https://cutt.ly/igwxsoQ> визначено практичну підготовку як «Науково-дослідну практику (у тому числі написання кваліфікаційної роботи)», яка складається з двох частин: науково-дослідна практика обсягом 9 кр., та написання кваліфікаційної роботи обсягом 9 кр. У робочій програмі «науково-дослідної практики», у Розділі 1 «Загальні положення»/ «Опис науково-дослідної практики» визначено загальний обсяг практичної підготовки 18 кр. (який включає науково-дослідну практику та написання кваліфікаційної роботи). Для здобувачів з числа іноземних громадян обсяг практичної підготовки становить 15кр. (<https://cutt.ly/CgqF3Yj>). Під час бесіди здобувачі підтвердили важливість практичної підготовки у формуванні компетентностей, які є важливими у процесі професійної діяльності. Як бази практики використовуються організації з якими ЗВО уклав договори про проведення практик (<https://cutt.ly/XfBSciU>, <https://cutt.ly/pfBSnZV>, <https://cutt.ly/ffBSQ8C>, <https://cutt.ly/QfBSE6W>, <https://cutt.ly/cfBSY05>, <https://cutt.ly/GfBSI6Y>), але це не обмежує можливості здобувачів проходити практичну підготовку на самостійно вибраному підприємстві, діяльність якого відповідає змісту практичної підготовки. Завдання практики узгоджуються з базою практики у кожному конкретному випадку та корелюють з метою та змістом науково-дослідної практики для здобувачів. Студент-іноземець буде проходити науково-дослідну практику на базі лабораторії системного аналізу кафедри математичних методів та системного аналізу. Програми практик розміщені на навчальному порталі <https://cutt.ly/ofBhy6b>.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає опанування здобувачем соціальних навичок (soft skills) через освітні компоненти «Академічне письмо», «Комунікативний менеджмент». У процесі вивчення таких дисциплін формуються загальні компетентності

ЗК 9, ЗК 11, ЗК 13, ЗК 14, які відповідають формуванню таких навичок як комунікабельність, креативність, лідерські якості, здатність організувати свою освітню діяльність та вміння дотримуватись дедлайнів, прагнення самовдосконалення та самореалізації. Кафедрою проводяться круглі столи, конференції, семінари до яких залучаються здобувачі. Участь у таких заходах дозволяє набути навички спілкування з опонентами, обґрунтовано висловлювати свою думку, вміння вести дискусію.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл навчального часу визначається Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/hfBZ2kV>) відповідно до якого самостійна робота складає 67 % від загальної кількості годин теоретичного навчання з кожної дисципліни. Зміст самостійної роботи визначається у робочих програмах дисциплін. У ході спілкування з фокус групою, здобувачами не зазначено надмірний чи недостатній обсяг навчального навантаження на ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання у Маріупольському державному університеті не здійснюється, хоча елементи дуальної освіти частково присутні у вигляді окремих семінарів з практиками та експертами галузі, а також заплановані ЗВО на наступний семестр.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивним в контексті Критерію 2 за даною ОП відзначимо: • обсяг ОП відповідає вимогам чинного законодавства; • наявний каталог дисциплін для вибору з анотаціями на сайті університету (у вигляді брошури); • забезпечена можливість вибору дисциплін з різних ОП; • забезпечене належним чином здобуття навичок soft skills; • підсилений компонент практичної підготовки здобувачів; • наявні елементи дуальної освіти у вигляді окремих семінарів з практиками та експертами галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та рекомендації щодо удосконалення даної ОП в контексті критерію 2: • за можливості не використовувати аббревіатуру «ЗВО» в нормативних документах закладу у значенні «здобувач вищої освіти»; привести у відповідність до законодавства форму атестації здобувачів-іноземців; • розробити електронний каталог дисциплін з можливістю вибору дисциплін через особистий кабінет на сайті університету; • повернути у ОП структурно-логічну схему, яка відображає зв'язки між ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на наведені сильні сторони, зокрема забезпечена можливість вибору дисциплін з різних ОП, забезпечене належним чином здобуття навичок soft skills а також рекомендації щодо удосконалення освітньої програми у

контексті критерію 2, ЕГ дійшла висновку, що освітня програма «Системний аналіз» відповідає рівню В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Маріупольського державного університету затверджені Вченою радою університету 26.12.2019 протокол №5 (зі змінами від 24.06.2020 протокол №10) розміщено на сайті (<https://cutt.ly/UfB1jGo>). Правила є чіткі та зрозумілі та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому визначена процедура вступу абітурієнтів на ОП 124 Системний аналіз освітнього ступеня магістр із зазначенням форм, термінів та вартості навчання (<https://cutt.ly/3fNlBT2>). На сайті міститься вся необхідна інформація стосовно програми фахового вступного випробування (<https://cutt.ly/EfNztbe>). Правилами прийому передбачено додаткове фахове випробування для реалізації можливості вступу з дипломом, здобутим за іншою спеціальністю. Це випробування проводиться для виявлення мінімального рівня обізнаності абітурієнта зі змістом спеціальності.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, врегульовується низкою внутрішніх документів МДУ: Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 6 <https://cutt.ly/hfBZ2kV>), Інструкцією про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у Маріупольському державному університеті (<https://cutt.ly/WfNx7wC>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті (п.2.13 <https://cutt.ly/OfNcuD2>) Положенням про порядок переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання у Маріупольському державному університеті (<https://cutt.ly/RfNchQk>). У ході спілкування з фокус-групою здобувачів ЕГ з'ясувала, що здобувачі обізнані з процедурою визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті. На фокус-групі був присутній здобувач (Кислов Владислав Андрійович), який на бакалаврському рівні, був учасником програми подвійних дипломів. Практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, за ОП, що аналізується, не було. ЗВО має достатню кількість угод про співпрацю з зарубіжними закладами та організаціями (підписано понад 115 угод про міжнародне співробітництво), тому ЕГ рекомендує поглибити сприяння академічній мобільності серед здобувачів ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у Маріупольському державному університеті врегульовується Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://cutt.ly/PfNnAVT>). Водночас на зустрічах було з'ясовано, що практика зарахування результатів неформальної освіти відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивним в контексті Критерію 3 за даною ОП відзначимо: • правила вступу є чіткі і зрозумілі та не містять дискримінаційних положень; • в ЗВО розроблена нормативно-правова база щодо організації освітнього процесу; реалізації права на академічну мобільність; переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання; визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та ін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендації щодо удосконалення даної ОП в контексті критерію 3: • поглибити сприяння академічній мобільності серед здобувачів ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони, зокрема розроблена нормативно-правова база щодо організації освітнього процесу; реалізації права на академічну мобільність; переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання; визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО а також рекомендації щодо удосконалення освітньої програми у контексті Критерію 3, ЕГ дійшла висновку, що освітня програма «Системний аналіз» відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання на ОП цілком відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи, що було підтверджено на фокус-групах зі здобувачами та науково-педагогічним персоналом. Здобувачі приймають участь в засіданнях кафедри, представники здобувачів (студентське самоврядування) представляють їх інтереси на радах факультету та університету. Менеджмент закладу позитивно та своєчасно реагує на звернення здобувачів, як щодо якісних змін в ОП, так і щодо вдосконалення освітнього середовища. Принципи академічної свободи у ЗВО закріплені в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/hfBZ2kV>). На фокус-групах з НПП ЕГ впевнелась у цілковитій їх реалізації на практиці, зокрема, НПП в умовах карантину самостійно обирали засоби здійснення відеоконференцій та комунікації зі студентами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На фокус-групах зі здобувачами та НПП було з'ясовано, що основна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається викладачами на першому занятті з дисципліни. Крім того, викладачі вибіркових дисциплін розробили презентації дисциплін з коротким оглядом їх змісту. Робочі програми дисциплін знаходяться у відкритому доступі для здобувачів вищої освіти на Навчальному порталі МДУ - Moodle МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В МДУ поєднується навчання і дослідження на ОП, для цього створені відповідні лабораторії з ліцензійним програмним забезпеченням. Здобувачі приймають участь у Всеукраїнських та Міжнародних наукових та науково-практичних конференціях як самостійно, так і разом з науковими керівниками. Здобувачів запрошують до участі в реалізації наукової теми кафедри: «Розробка програмного та науково-методичного забезпечення для практичної підготовки здобувачів вищої освіти» (номер державної реєстрації в УкрІНТЕІ № 0120U100594, 2010-2023 рр.).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП періодично оновлюють інформаційне та ресурсне забезпечення за ОП відповідно до сучасних наукових досягнень та практик. Зокрема, робочі програми дисциплін оновлюються раз на рік, що було з'ясовано ЕГ на фокус-групах НПП та за інформацією, наданою гарантом ОП. Методичне забезпечення оновлюється по мірі необхідності та враховує результати наукових здобутків викладачів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО має достатню кількість угод про співпрацю з зарубіжними закладами та організаціями (підписано понад 115 угод про міжнародне співробітництво). Зокрема, за наданою інформацією у 2019 р. заклад відвідали 23 офіційних іноземних делегації. ЗВО має доступ до зарубіжних науково-метричних баз даних, який відкритий як для НПП, так і для здобувачів, що було продемонстровано ЕГ на огляді МТЗ закладу та підтверджено учасниками освітнього процесу на фокус-групах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін та позитивних практик можна віднести: • широка академічна автономія та свобода; • студентоцентрикований підхід; • поєднання навчання та дослідження; • активна співпраця з зарубіжними закладами та організаціями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Оскільки ЕГ за результатами фокус-груп з'ясовано, що за даною ОП академічних обмінів ще не відбувалося, то ЕГ рекомендує більш активно залучати НПП та здобувачів за ОП до програм академічного обміну як вітчизняного, так і зарубіжного, участі в міжнародних наукових проектах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання на ОП характеризуються широкою академічною автономією та свободою НПП, студентоцентрикованим підходом та поєднанням навчання й дослідження, що в цілому відповідає критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти прописані в Положенні про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ (<https://cutt.ly/uf31bce>), є чіткими та зрозумілими, інформація про них знаходиться у відкритому доступі. Основні положення щодо критеріїв оцінювання доводяться здобувачам на першому занятті з кожної дисципліни.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю відсутній. Процес атестації здобувачів відповідає статті 6 ЗУ “Про вищу освіту” і здійснюється у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи. Проте, слід зазначити, що в ОП форма атестації здобувачів-іноземців (у вигляді єдиного державного кваліфікаційного іспиту) прописана некоректно та потребує змін, оскільки згідно Постановою КМУ від 17 липня 2019 р. №684 “Деякі питання атестації осіб, які здобувають ступінь магістра, у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту” ця спеціальність не відноситься до таких, на яких формою атестації здобувачів є ЄДКІ. На фокус-групах з менеджментом та НПП було з'ясовано, що відбулася підміна понять щодо ЄДКІ, ЗВО визнав помилку та виявив готовність її усунути.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження описана в Положенні про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ (<https://cutt.ly/rf31nmx>) та у Положенні про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у МДУ (<https://cutt.ly/nf31QYL>). Крім того, з питаннями щодо конфліктних ситуацій здобувачі мають змогу звернутися анонімно до практичного психолога ЗВО. Звернення щодо конфліктних ситуацій або оскарження результатів проведення контрольних заходів за ОП відсутні. За результатами фокус-груп ЕГ встановлено, що здобувачі ОП обізнані про наявні процедури проведення контрольних заходів, повторного проходження та оскарження результатів контрольних заходів, а також запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО викладено в Положенні про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті (<https://cutt.ly/Kf31Wbk>) та Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науковопедагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ (<https://cutt.ly/Pf31Eya>). Усі ці документи знаходяться у вільному доступі на сайті. В ЗВО діє Етичний кодекс (<https://cutt.ly/Wf31RQ4>) та укладено договір про співпрацю та договір про надання тестового доступу з ТОВ «Антиплагіат». Створено Інституційний репозитарій ЗВО (електронний архів праць викладачів). На сайті університету є розділ "Академічна доброчесність", де розміщено посилання на безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку письмових робіт на плагіат - EduBirdie (<https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>). На фокус-групах з'ясовано, що усі учасники процесу ознайомлені з політикою, стандартами та процедурою дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивним в контексті Критерію 4 за даною ОП відзначимо: • Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими та знаходяться у відкритому доступі. • Розроблена чітка процедура оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. • Є процедура врегулювання конфліктних ситуацій. • Функціонує психологічна підтримка (кабінет довіри). • Розроблена внутрішня нормативно-правова база щодо політики, стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Форма атестації здобувачів-іноземців (у вигляді єдиного державного кваліфікаційного іспиту) в ОП не відповідає чинному законодавству в галузі вищої освіти. Цей недолік слід усунути, шляхом внесення змін в ОП в найближчий час, а саме - замінити ЄДКІ в “кваліфікаційний іспит”.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність в цілому відповідають Критерію 5, недолік щодо необхідності коригування форми атестації здобувачів-іноземців, на думку ЕГ, є несуттєвим та має бути швидко усунений ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході акредитаційної експертизи ЕГ була надана таблиця 2 Зведена інформація про викладачів. Аналіз таблиці 2 та результати фокус-груп з НПП й менеджментом ЗВО дозволили ЕГ переконатися в тому, що академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП. Усі викладачі, що задіяні, мають наукові ступені та/або вчені звання. Коло наукових інтересів та перелік науково-методичних праць НПП відповідає дисциплінам, які вони викладають. Викладачі постійно проходять підвищення кваліфікації та стажування за напрямом дисциплін, які викладають.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору НПП наведена в «Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів у Маріупольському державному університеті» (<https://cutt.ly/lf31T3L>), яке знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО. За результатами фокус-груп з НПП та менеджментом ЕГ встановила, що усі НПП обізнані з процедурою конкурсного відбору. Аналізуючи дане положення, ЕГ дійшла висновку, що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і може забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу через угоди співпраці, які заключені ЗВО, зокрема це: Департамент кіберполіції Національної поліції України, ГУ Національної Поліції Донецької обл. (інформаційно аналітичний відділ), ТОВ «Інтегровані системи безпеки» (м. Маріуполь), ННВЦ «Квантум» (м. Маріуполь), LeoCRAFT Digital. Представники цих компаній були присутні на фокус-групах та підтвердили широкий спектр взаємозв'язків з ЗВО, зокрема, це екскурсії здобувачів та практика на базі роботодавців, майстер-класи та спільні кар'єрні заходи ЗВО та організацій.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами фокус-груп ЕГ встановила, що фахівці галузі залучаються до викладання на ОП в якості спікерів семінарів з окремих тем навчальних дисциплін, також ЗВО планує з наступного навчального року їх залучати на постійній основі. Зокрема, в 2019 році Макмаком П.М. (розробник програмного забезпечення «Гradient-сервіс») проведено лекцію з дисципліни «Сучасні мережеві технології» на тему: «Мережі наступного покоління», Жуковим С.Ф. (директор ННВЦ «Квантум», д.т.н.) проведено лекцію з дисципліни «Інформаційно-аналітичні системи» на тему: «Системи управління електротехнічними системами»; практичне заняття з моделювання та програмування складних мультифізичних систем, кібернетичної безпеки підприємства, 12.03.2020 р. (<https://cutt.ly/Of31SmO>). Роботодавці також залучаються у якості спікерів науково-дослідної практики та до головування в екзаменаційних комісіях щодо захисту магістерських кваліфікаційних робіт, рецензування кваліфікаційних робіт.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації та стажуванню викладачів як через окремі програми, так і у рамках співпраці з іншими закладами, організаціями та міжнародної співпраці. ЕГ було надано скан-копії сертифікатів, крім того

інформація про підвищення кваліфікації/стажування оприлюднюється на сайті ЗВО в розділі “Новини”. ЗВО має Положення про порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Маріупольського державного університету (<https://cutt.ly/of31FW1>). Крім того, з 2014 року у закладі діє Центр підвищення кваліфікації та післядипломної освіти Маріупольського державного університету, де НПП мають змогу проходити підвищення кваліфікації та отримати свідоцтво державного зразка. На базі ЗВО діє Школа педагогічної майстерності.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО має Положення про матеріальне заохочення науково-педагогічних, педагогічних працівників (<https://cutt.ly/1f31Gns>), також окремі питання преміювання НПП викладені в колективному договорі (<https://cutt.ly/qf31HTb>). Викладачі систематично отримують відзнаки та подяки як від керівництва ЗВО, так і від муніципалітету. Крім того в закладі існує рейтингове оцінювання науково-педагогічних досягнень працівників, що в цілому в достатній мірі стимулює розвиток професійної майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами у нотексті Критерію слід відзначити: • В ЗВО в достатній мірі розвинено нормативно-правову базу щодо конкурсного відбору НПП, стимулювання розвитку педагогічної майстерності, підвищення кваліфікації, стажування. • Заклад сприяє активному залученню професіоналів-практиків та експертів галузі до викладання на ОП. • Рівень професійної та академічної кваліфікації викладачів дозволяє забезпечити заявлені в ОП результати навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендацією з удосконалення ОП в контексті Критерію 6 є реалізація плану випускової кафедри по залученню професіоналів-практиків та експертів галузі до викладання на постійній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

В цілому рівень забезпечення людськими ресурсами, враховуючи розвинену нормативно-правову базу щодо конкурсного відбору НПП, стимулювання розвитку педагогічної майстерності, підвищення кваліфікації, стажування, відповідає Критерію 6 та має недоліки, що є несуттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси МДУ складаються з фінансування із загального фонду Держбюджету та надходжень спеціального фонду. МДУ розміщується у 5 навчальних корпусах (загальна площа 30883,6 м²), з них навчальні приміщення 6702,5 м². Інформаційне забезпечення освітньої діяльності формується на основі Наукової бібліотеки (160 000 одиниць фонду). Викладачі та студенти мають доступ до електронних баз (Polpred.com, електронна бібліотека видавництва «Центр учбової літератури», JournalTOCs, електронно-бібліотечна система BiblioRossica) та мережевих електронних ресурсів вільного доступу (Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України, Електронна бібліотека «Мислене древо», Тематичний інтернет-навігатор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського). На офіційному сайті МДУ розміщується, систематично оновлюється та підтримується в актуальному стані інформація, що підлягає оприлюдненню. Соціально-побутова інфраструктура МДУ включає Наукову бібліотеку, 3 медичні пункти, 3 їдальні та буфети, гуртожиток на 450 місць, спортивний комплекс. В ході

акредитаційної експертизи була проведена онлайн екскурсія як по ЗВО в цілому, так і по МТЗ кафедри, що є випусковою за ОП. Під час екскурсії було продемонстровано Наукову бібліотеку, спортивний комплекс, гуртожиток та кімнати в яких проживають студенти, лекційні аудиторії та лабораторний фонд. Експертна група засвідчує, що навчально методичне забезпечення та матеріально технічні ресурси ОП забезпечують достатні умови для досягнення визначених цілей та програмних результатів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до інфраструктури то інформаційних ресурсів в закладі вищої освіти є безкоштовним як для викладачів, так і для здобувачів вищої освіти. Під час спілкування з фокус-групою здобувачів та НПП ЕГ зясувала, що публікації в даному закладі не в усіх випадках є безкоштовними.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час бесіди з адміністрацією ЗВО, було з'ясовано, що ЗВО постійно проводить опитування серед здобувачів на предмет якості освіти та якості викладання дисциплін. Результати опитування оприлюднені на сайті, та доступні за посиланням: <https://cutt.ly/uf1dCo7> та <https://cutt.ly/of1dNwv>. Під час зустрічі зі здобувачами, ЕГ переконалася в тому, що освітнє середовище задовольняє їх потреби та інтереси, а також є безпечним для життя.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В ЗВО створена система підтримки здобувачів вищої освіти за багатьма напрямками, а саме: організаційна, освітня, консультативна, інформаційна та соціальна підтримка. В ЗВО функціонують профспілка, юридична клініка, молодіжний центр, є інспектор з соціальної роботи та кабінет практичного психолога. В ЗВО регулярно здійснюються культурно масові заходи, які відбуваються у молодіжному центрі, організовані представниками студентського самоврядування та профспілковою організацією. Для кращого вивчення інтересів здобувачів ЗВО систематично проводить анкетування. В ЗВО функціонують творчі колективи для студентів, а саме: Театральна студія «Tallant»; студія сучасного спортивного танцю «Еквілібріум»; НАНТ «Промінь»; Вокальна студія. Під час зустрічі з допоміжним персоналом, представник психологічної служби розповів, що кожен студент може прийти до них за підтримкою, та вся інформація буде анонімною. Психологічною службою ЗВО було зареєстровано 11 звернень за минулий навчальний рік. Здобувачі за даною ОП до психологічної служби не звертались.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО було здійснено обстеження навчальних корпусів та студентського гуртожитку щодо їх відповідності державним будівельним нормам в частині доступності для маломобільних груп населення, розроблено та затверджено поквартальний План-графік реконструкції та проведення ремонту навчальних корпусів Маріупольського державного університету щодо доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на 2018-2020 рр. <https://cutt.ly/Nf1d2xq>. Під час онлайн екскурсії було з'ясовано, що для людей з особливими потребами облаштовано усі навчальні аудиторії першого поверху в усіх корпусах, окремо виділені місця для паркування, наявні пандуси, створено окрему санітарну кімнату та інше.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій відображена у пункті 3.11 Етичного кодексу МДУ. З метою розв'язання конфліктних ситуацій в ЗВО створюється постійно діюча Комісія з питань дотримання Етичного кодексу МДУ <https://cutt.ly/Cf1d8mB>. З метою врегулювання конфлікту інтересів на факультетах створено Комісії з вирішення конфліктних ситуацій. Також створена Комісія з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ. Організаційні засади роботи цієї комісії регламентує Положення про Комісію з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ <https://cutt.ly/rf1d6bE>. На офіційному сайті ЗВО створений окремий розділ «Антикорупційні заходи», який містить вичерпну інформацію щодо політики ЗВО стосовно запобігання корупції. В цьому розділі

розміщена форма «Повідомити про факт корупції», що дає змогу учасникам освітнього процесу доступно висловити скарги тощо (http://mdu.in.ua/index/antikorupcijn_zakhodi/0-173). В ході бесіди зі здобувачами освіти, НПП, адміністрацією, було підтверджено, що під час реалізації ОП подібних ситуацій не виникало, звернень до вищезазначених комісій не надходило. Опитування щодо питань конфліктів інтересів проводилось та відображено в Звіті <https://cutt.ly/Pf1fw1a> .

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Перелік сильних сторін за критерієм 7: • В ЗВО наявні умови для людей з особливими освітніми потребами; • Діють чіткі та зрозумілі правила вирішення конфліктних ситуацій; • Здійснено сучасний ремонт гуртожитку; • Відбувається регулярне опитування щодо якості освіти та якості викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує переглянути цінову політику щодо здійснення наукових та науково-практичних публікацій учасників освітнього процесу за ОП, зокрема, здійснювати їх на безоплатній основі.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ було встановлено відповідність усіх підкритеріїв Критерія 7 встановленим вимогам, проте, слід зауважити недолік друку наукових та науково-практичних публікацій в межах ОП за кошт здобувачів, що є несуттєвим в контексті Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті»: <https://cutt.ly/xf1ftRK>. Критерії, за якими проводиться моніторинг ОП, є у відкритому доступі <https://cutt.ly/Hf1fTAF>. Перегляд освітніх програм в ЗВО відбувається відповідно до системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Маріупольському державному університеті Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості в Маріупольському державному університеті <https://cutt.ly/Sf1fg7N>. Перегляд ОП здійснюється як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Аналізуючи ОП від 2018 р. та 2020 р., ЕГ встановила, що внесені зміни в останню редакцію якісно вплинули на зміст ОП в контексті вибіркової та наявності ОК, які забезпечують формування soft skills. Здобувачі ЗВО залучені до процесу періодичного перегляду та підвищення якості ОП як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування. Під час бесіди із здобувачами та роботодавцями, було підтверджено, що вони ознайомлені зі змістом та механізмом впливу на ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ встановлено, що здобувачі вищої освіти залучені до процедури перегляду якості освітньої програми за допомогою анкетування, виступів на засіданнях кафедри, семінари тощо. Усі учасники освітнього процесу можуть бути залучені до модернізації ОП. Зокрема, зі слів здобувачів їх пропозиції щодо розширення практики застосування проектних методів навчання, критичного мислення та роботи в команді; популяризації питання

академічної доброчесності та боротьби з плагіатом; проведення занять з іноземної мови окремим потоком були враховані під час останньої зміни ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці періодично запрошуються на засідання кафедри ММСА для обговорення питань досягнення результатів навчання освітніх компонентів та змісту робочих програм навчальних дисциплін ОП. На організованих наукових круглих столах «Кібербезпека в системі національної безпеки України» (у 2018-2019 рр.) обговорювались питання змісту компонентів ОП з роботодавцями та їх відповідності тенденціям ринку праці та ІТ – галузі. Також з ціллю обговорення окремих освітніх компонентів ОП були проведені: Науково-методичний семінар «З питань відповідності результатів навчання, мети та цілей ОП Системний аналіз сучасним тенденціям ринку праці» та зустріч викладачів та здобувачів із генеральним директором ННВЦ «Квантум» проф. С.Ф. Жуковим у 2020 році. <https://cutt.ly/2f1fkqg>.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Відповідно до «Положення про навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випускників Маріупольського державного університету» <https://cutt.ly/Ff1fnOm>, відбувається моніторинг працевлаштування випускників, який здійснюється викладачами кафедр. Аналіз отриманих даних здійснюється на засіданнях кафедр факультету. На основі обговорення результатів моніторингу на випусковій кафедрі створено базу потенційних роботодавців. Куратори здійснюють постійний моніторинг інформації щодо працевлаштування та кар'єрного зростання випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти ЗВО своєчасно реагує на виявлені недоліки в ОП, в чому ЕГ пересвідчилася під час аналізу ОП за 2018 р. та 2020 р. Зокрема, були вирішені питання щодо зменшення кількості закріплених дисциплін за одним викладачем, залучені до штату викладачі-практики, здійснено підвищення кваліфікації та стажування за напрямками дисциплін, які читають викладачі на ОП, проведені круглі столи, семінари та науково-практичні конференції з метою покращення якості ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На підставі висновку акредитації, яка була проведена у 2019 році, ЗВО здійснило наступні заходи: • В ОП 2020 було додано дві дисципліни до циклу загальної підготовки, що мали вибіркового характеру. Ці дисципліни обираються із каталогу елективних дисциплін ЗВО та інших ОП. • Розроблено та запроваджено ряд положень, які охоплюють питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; проведення опитувань стейкхолдерів; моніторингу, перегляду, удосконалення та закриття освітніх програм та ін. • Викладачі даної кафедри пройшли стажування на ІТ-підприємствах <https://cutt.ly/3f1fIdB>. • Автоматизована внутрішня система документообігу постійно вдосконалюється, враховуючи потреби факультету. Для кращої комунікації зі здобувачами деканатом та кафедрою використовуються чат-боти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Представники академічної спільноти залучаються в процес розвитку ОП згідно з Положенням про порядок розробки, моніторингу, перегляду, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті <https://cutt.ly/Bf1fCZv>. Зокрема, ЕГ встановлено, що ЗВО подавало ОП на рецензування до представників академічної спільноти, які мають досвід з розробки аналогічних ОП, про що свідчать рецензії та відгуки. Проте, на фокус-групах з'ясовано, що були присутні окремі випадки надання рекомендацій щодо покращення ОП у неформальній обстановці.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами у контексті Критерію 8 експертна група вважає: • Періодичне залучення стейкхолдерів до моніторингу якості ОП. • Врахування пропозицій та виправлення недоліків попередньої акредитаційної експертизи. • Моніторинг працевлаштування випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЗВО необхідно за можливості включити в групу забезпечення ОП роботодавців та експертів галузі, з метою підсилення взаємодії практиків з НПП ЗВО при перегляді ОП з урахуванням сучасних потреб ринку ІТ.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми в цілому відповідає рівню В, однак ЗВО слід за можливості включити в групу забезпечення ОП роботодавців та експертів галузі, що є несуттєвим недоліком в контексті Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ констатує, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткі та зрозумілі, та оприлюднені на сайті в різних документах за посиланням, а саме: Статут МДУ <https://cutt.ly/kf1ynsk>, Правила внутрішнього розпорядку МДУ <https://cutt.ly/Gf1ymRR>, Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Маріупольського державного університету на 2015-2020 роки <https://cutt.ly/Zf1yQpu>. В ході фокус-груп з'ясовано, що усі учасники освітнього процесу на ОП послідовно дотримуються своїх обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановлено, що ЗВО своєчасно оприлюднює проекти ОП на сайті <https://cutt.ly/mf1ybq8>. Закладом передбачено можливість надання зауважень або пропозицій щодо вдосконалення ОП шляхом зворотного зв'язку через електронну скриньку msa@mdu.in.ua.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про ОП знаходиться на сайті ЗВО у каталозі ОПП для другого (магістерського рівня) у вільному доступі (http://mdu.in.ua/index/opp_magistr/o-299). В каталозі присутня інформація і про ОП минулих редакцій. Проекти ОП оприлюднюються за посиланням <https://cutt.ly/mf1ybq8>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивним у контексті Критерію 9 ЕГ відмічає: • В ЗВО на високому рівні проходить інституційна підтримка класифікації документів, що встановлюють єдині правила та процедури для всіх стейкхолдерів. • ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму. • Заклад має скриньку зворотнього зв'язку щодо проектів та діючих ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендацією ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 9 є наступне: передбачити можливість публічного оприлюднення пропозицій від стейкхолдерів щодо удосконалення освітньої програми за результатами громадського обговорення проекту ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На основі оцінювання доступності, прозорості та своєчасності процедури інформування учасників освітнього процесу за ОП ЕГ було встановлено відповідність усіх підкритеріїв Критерія 9 встановленим вимогам, проте, рекомендуємо створити можливість публічного оприлюднення пропозицій від стейкхолдерів.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЗВО всебічно сприяв проходженню акредитаційної експертизи, своєчасно і в повному обсязі надавав необхідну інформацію, створював позитивну та комфортну атмосферу для роботи ЕГ.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів.pdf</i>	49/i/wCmhQvZjn5/xWQyR2TFgUofsGEj2iOSo1in79 с=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Харченко Анна Миколаївна

Члени експертної групи

Глебена Мирослава Іванівна

Шмана Кирило Сергійович